De langstudeerdersboete: waar staan we nu?

Op 8 juli 2011 is er een wetswijziging over het onderwerp hoger onderwijs aangenomen. Met deze wetswijziging is de langstudeerdersboete geïntroduceerd. Met behulp van dit document willen de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb), het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) en de Landelijke Kamer van Verenigingen (LKvV) je informeren over de langstudeerdersboete en de huidige stand van zaken.
Wij geven op de volgende vragen een antwoord:

- Wat hebben de plannen voor gevolgen voor huidige en aankomende studenten?
- Waarom wil het kabinet deze maatregelen invoeren?
- Wat zijn verdere plannen voor in de toekomst?

Wat heeft de nieuwe wet voor gevolgen voor huidige en aankomende studenten?
Iedere student mag zowel over de bachelor als over de master één jaar langer doen dan het aantal jaren dat de bachelor/master duurt. Zolang hieraan voldaan wordt, betaalt de student het wettelijke collegegeld (voor collegejaar 2011-2012 is dat bijvoorbeeld 1713 euro). Daarna moet er een verhoogd collegegeldtarief betaald worden[1].

Met andere woorden, wanneer je als student meer dan één jaar langer studeert dan dat je bachelor of master duurt, betaal je bovenop je collegegeld 3.000 euro extra. Wanneer je de bachelor nominaal afrondt, is het niet zo dat je twee jaar uit mag lopen met de master. Je krijgt per studiefase een uitloop van één jaar.

In dit collegejaar, collegejaar 2011-2012 bedraagt deze boete 0 euro. Vanaf het collegejaar daarna wordt de boete 3.000 euro. Elk jaar dat er vervolgens nog gestudeerd wordt door de student, betaalt de student naast het collegegeld de boete van 3.000 euro. Hieronder is dit in een tabel weergegeven:

Nominale duur bachelor	Bachelor 1e jaar uitloop	Bachelor Verdere uitloop
Wettelijk collegegeld	Wettelijk collegegeld	In 2011-2012: collegegeld + €0 boete Vanaf 2012-2013: collegegeld + €3.000 boete

Nominale duur Master (1, 2 of 3 jaar)	Master 1e jaar uitloop	Master Verdere uitloop
Wettelijk collegegeld	Wettelijk collegegeld	In 2011-2012: collegegeld + €0 boete Vanaf 2012-2013: collegegeld + €3.000 boete

De boete van 3.000 euro geldt voor een jaar. Wanneer een student een aantal maanden te veel uitloopt, in plaats van een heel jaar, betaalt hij of zij een gedeelte van deze 3.000 euro. De instelling is in dit geval verplicht het resterende gedeelte van dit bedrag terug te betalen.

[1] http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/vraag-en-antwoord/hoeveel-collegegeld-moet-ik-betalen-als-ik-langstudeerder-ben-in-het-hoger-onderwijs.html#anker-tweede-studie

30 september wordt aangehouden als peildatum. Er wordt dan gekeken wie op dat moment studeert en dus ingeschreven staat. Sta je dan als student ingeschreven en loop je voor je opleiding al meer dan een jaar uit, dan moet je moet je 3.000 euro extra betalen. Op 1 september wordt het aantal inschrijvingen voor een publieke opleiding in het verleden geteld. Daarbij wordt teruggeteld tot 1 september 1991. Aan de hand hiervan wordt bepaald of je een langstudeerder bent[2].

Studeren met een functiebeperking
Studenten die door een functiebeperking studievertraging oplopen mogen, naast dat ze per studiefase één jaar langer mogen studeren tegen wettelijk collegegeld, nog één jaar extra over hun studie doen. Zij bepalen zelf of ze een jaar extra over de bachelor of over de master doen. In totaal mogen deze studenten dus drie jaar meer dan nominale studieduur studeren tegen wettelijk collegegeld.

De tweede studie
Studenten die een tweede studie doen betalen geen langstudeerdersboete maar het instellingstarief.

Rechtszaak
De Landelijke Kamer van Verenigingen (LKvV), het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) en de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) zijn van mening dat de langstudeerdersboete groot onrecht doet aan duizenden studenten. Onder andere omdat er geen goede overgangsregeling is en omdat alle studenten over één kam worden geschoren. Daarom zijn de drie organisaties van plan om naar de rechter te stappen. Uit het ingewonnen advies bij advocatenbureau Stibbe blijkt dat het wetsvoorstel op meerdere gronden onrechtmatig is. Binnenkort wordt de rechter benaderd.

Andere maatregelen
Op 1 augustus 2012 worden drie maatregelen in de financiering van het hoger onderwijs van kracht: de langstudeerboete, de definitieve invoering van de harde knip en het verdwijnen van de basisbeurs in de master samen met andere veranderingen in de studiefinanciering. Daarnaast zijn er nu al aanpassingen in de hoogte van de collegegelden voor tweede studies en schakelprogramma's.

Het kan zijn dat er meerdere maatregelen op jou van toepassing zijn. Kijk voor een overzicht van de samenhang van deze maatregelen op de websites: lkvv.nl, lsvb.nl en iso.nl. Je vindt daar een overzicht van de maatregelen en gedetailleerde factsheets over de andere maatregelen.

[2] http://www.ib-groep.nl/particulieren/studeren/langstudeerders.asp